

Yabancı Ziyaretçilerin Gezi Planlama Davranışlarının Ölçülmesi: Gezi Planlama Ölçeğinin Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, yabancı ziyaretçilerin gezi planlama davranışlarını ölçmeye yönelik bir ölçme aracını Türkçe'ye uyarlamak ve ölçeğin psikometrik özelliklerini incelemektir. Araştırmanın evrenini, 1 Ocak–24 Haziran 2023 tarihleri arasında Antalya Havalimanlarından çıkış yapan yabancı ziyaretçiler oluşturmaktadır. Antalya Valiliği verilerine göre bu dönemde toplam 5 milyon yabancı ziyaretçi evreni temsil etmektedir. Örneklem büyüklüğü, evren büyüklüğünün bilindiği durumlar için kullanılan formül doğrultusunda hesaplanmış ve %95 güven düzeyinde 384 kişi olarak belirlenmiştir. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Veri toplama aracı olarak, ATLAS anketinin E4 formundan uyarlanan ve 10 maddeden oluşan Gezi Planlama Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. AFA sonuçlarına göre ölçek iki faktörlü bir yapı sergilemiş ve toplam varyansın %76,54'ünü açıklamıştır. Faktör yüklerinin .71 ile .91 arasında değiştiği belirlenmiştir. DFA sonuçları modelin kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini ortaya koymuştur ($\chi^2/sd=4,50$; GFI=0,93; CFI=0,94; NFI=0,94). Ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısı ile değerlendirilmiş ve .94 olarak bulunmuştur.

Elde edilen bulgular, Gezi Planlama Ölçeğinin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. Bu ölçek, turizm araştırmalarında yabancı ziyaretçilerin planlama davranışlarını analiz etmek için kullanılacak önemli bir araçtır.

Anahtar Kelimeler : Gezi planlama, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, faktör analizi, turizm davranışı

Measuring Travel Planning Behaviors of Foreign Visitors: Adaptation and Psychometric Evaluation of the Travel Planning Scale

The aim of this study is to adapt a measurement tool into Turkish to assess the travel planning behaviors of foreign visitors and to examine its psychometric properties. The population of the study consists of foreign visitors departing from Antalya Airports between January 1 and June 24, 2023. According to official statistics provided by the Antalya Governorship, the population size is approximately 5 million individuals. The sample size was calculated using the formula for known populations and determined as 384 participants at a 95% confidence level. A purposive sampling method was employed.

The data collection instrument was the Travel Planning Scale adapted from the E4 form of the ATLAS survey, consisting of 10 items. To evaluate the construct validity of the scale, Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA) were conducted. EFA results revealed a two-factor structure explaining 76.54% of the total variance, with factor loadings ranging between .71 and .91. CFA results indicated an acceptable model fit ($\chi^2/df=4.50$; GFI=0.93; CFI=0.94; NFI=0.94). Reliability analysis showed a high internal consistency with a Cronbach's alpha coefficient of .94.

The findings indicate that the Turkish version of the Travel Planning Scale is a valid and reliable instrument. The scale can be effectively used in tourism research to analyze the travel planning behaviors of foreign visitors.

Keywords : Travel planning, scale adaptation, validity, reliability, factor analysis, tourism behavior